

organizacije in je bil izvoljen kot načelnik župan Ljudevit Flucher. St. Peter je zopet v taboru KZ.

Pri Sv. Marjeti pri Moškanjcih prizreli Slov. ljudska stranka v nedeljo, 14. t. m. po rani maši politično zborovanje. Shod se bo vršil v prostorih gostilne Mikl. Poročal bo g. prof. Vesenjok. Somišljeniki, pridite!

Politični ogled.

Kraljevina SHS: V zadnjem času se bavijo centralisti ponovno z upravo razdelitve države. Iz sredine članov zakonodajnega odbora so izvolili nekakšni podobor, v katerem se prerekajo radi parceliranja in mešarjenja zgodovinsko, kulturno in gospodarsko utemeljenih enot. Govorniki protivladnih strank, izzemši socialpatrijotov, ki so bolj papeški nego papež sam, t. j. so večji centralisti nego Pribičević in Pašić, so stvarno dokazovali, da je treba vedeti predvsem kakšen delokrog bodo imele nove „samouprave.“ S parceliranjem samim se to vprašanje ni docela rešeno. V imenu Jugoslovanskega kluba sta govorila in glasovala dr. Hohnjec in dr. Dučić proti zakonskemu predlogu o upravni razdelitvi države. Vlada večina, to so demokrati, radikali, samostoini in muslimani katerim so sedaj priskočili na pomoč še slovenski socialni demokrati, je predlog soglasno sprejela. — V finančnem odboru razpravljajo o dvanaštinah za marec in april, ker si vlada ne upa z rednim proračunom pred parlament. Gospodarsko s proračunskimi provizoriji nam silno skoduje: doma in v inozemstvu so čedaše bolj prepričani, da gremo v neizogibni finančni in gospodarski polom. — Belgrajski list „Politika“ je obelodanil pred par dnevi spomenico, katero so baje naslovili poslanci Hrv. bloka (Radičeva kmetijska republikanska stranka, Hrvatska zajednica (meščani) in Stranka prava) na politično-gospodarsko konferenco v Genovi. V tej spomenici, ki je vzbudila po vsej državi silno pozornost, naštevajo za stoopniki hrvatskega ljudstva vse nezakonitosti, krivice in nasilja belgrajških oblastnikov. Spomenica poudarja, da Hrvati nikdar niso izgubili svoje neodvisnosti in da njih državne zaveze ni precesel niti madžarski režim. Podpisanih je 63 poslancev. Policajdemokratsko časopisje je mnenja, da spada o poslanci Hrvatskega bloka radi velenja da se zatožno klop. Naš voditelj dr. Korošec je na zborovanju naše stranke v Vrhniki pripomnil v tej zadevi sledeče: „V vprašanju, ali je dopustno ali nedopustno, pošiljati spomenice v svet, se ne bomo spuščali, na začetek pa so strašne obtožbe poslancev Hrvatskega bloka le prerisane.“ — Spomenica, ki govori o nadvlasti enega plemena, carinski pokvarjenosti, o davčnih bremenih, nekulturnem batnanju, pomanjkanju pravnega reda z ozirom na osebo in imovinsko svobodo nadalje o vohunstvu, nasilnem in nazadnjaškem načinu notranje uprave — je resen opomin in obupni klic Hrvatov ki se zatekajo v svoji sili v naročje kulturnega sveta.

Bolgarija: Dne 19. t. m. se vrše v Bolgariji občinske volitve. Agitacija je v polnem teku. Vsa znamenja kažejo, da bo borba silno ljuta.

Cehoslovaška: Rudarska stavka, katero so vprizorili komunisti, je končana. Med delodajalci in delavci se je dosegel sporazum. Glavno — „gneздо“ stavkajočih komunistov je bila Moravska Ostrova.

Minister Pribičević

glavar demokratske stranke je po beograjskih listih radikalne stranke osumičen zveze z nekim Heroigonja, — ki je povzročil atentat na ministra Draškovića. Kakor znano, je tega ubil nizarski pomočnik Alja Aljagić, z njim v zvezi je bilo pa par dijakov, ki so na sodniji izjavili, da jih je Heroigonja spravil na misel in sklep atentata. Aljagić je klj obsojen na smrt, par dijakov pa na mnogoletno ječo. četudi je bil ta čin popolnoma političnega značaja, ker so v Draškoviću vsi videli samo stvaritelja zloglasne obznane.

Heroigonja je naenkrat izgubil iz Zagreba in sedaj objavlja beograjski list „Radikal“ pismo, katero piše ta

atentator — ministru Pribičeviću. Iz pisma se vidi da sta bila oba v zelo tesnih zvezah. Govori se celo o mojih nakanih proti Radiću, katerih pa Heroigonja ni hotel izvršiti. — To pa se ni vse, list objavlja tudi to, da je imel Heroigonja od Pribičevićevega ministristva potni list kot državni kurir, da se je lahko brezplačno vozil med Zagrebom in Sarajevom.

Po objavljenju teh stvari, ki so vzbudile pri političnih nasprotnikih veliko ogorčenje, je Pribičević zbral svoje ogorčenje ter jim v dolgem govoru zatrjeval, da so vse te stvari „zmišle ne proti njemu samo zato, ker je neustrašen boritelj za ureditve države po načelih policajdemokratov. Vse je kraikomalo tajil, o državi je pa govoril, kot da je to on sam ali vsaj tako, kot da je država njegova dedščina in lastnina. Povedal je, da Heroigonja sicer pozna, da je pa namigovanje na kakše zarotniške zveze z njim samo udarec političnega orožja. V podrobnosti se ni spuščal, niti besedice ni črnil glede potnega lista. — Na četi stvari je mnogo čudnega. Govorijo je, da sta si zarotnik Heroigonja in minister Pribičević bila dobro znana, gotovo je pa tudi to, da sta si Draškovići in Pribičević stala kot tekmeč v sami stranki in pa na politični oblasti nasproti. —

Danes dolžijo Pribičevića, da je koval naklepe s človekom, ki je povzročil Draškovićevo umor in veste, kaj bi se povsod drugod na svetu ob taki priliki zgodilo? — Minister, ki stoji pod takim sumom, bi sam vstal s svojega ministrskega stolčka ter stopil pred sodnijo, da se cela stvar izčisti. Če bi pa sam tega ne storil, bi ga pa vlada takoj vrгла iz svoje srede ter postavila pred preiskovalno sodno oblast. Tako bi se drugod zgodilo, pri nas pa minister nekaj svojih prijateljev zbere, njim reče, da vse skupaj ni res — in ko so ti s tem zadovoljni, sedi mirno naprej na svojem stolčku. — Pozabiti ne smemo, da je ravno Pribičević ustvaril nesrečni zakon o zaščiti države, ki je tisoče in tisoče ljudi po najmanjšem sumu, po kakih podli ovadbi ali pa kar tako po prosti volji kakšnega policaja pahnil v strašne zapore ter jih tam mesce in mesce pustil brez preiskave, brez sodnika. Po vidovdanskem atentatu v Beogradu je bilo zaprtih blizu 15.000 ljudi, večinoma delavcev in kmetov. — Obdolžili so jih prevratnega dela in zari brez vsake podlage samo za to, ker se jim je zdelo, da so pripadniki komunistične stranke, ki je imela pa tudi dovoljenje, udelažiti se volitev kot vsaka druga.

To je bilo vse, kar jih je obteževalo in mnogi so trpeli strašne muke no zaporih, nekateri pa se le sedaj po sedmih mesecih čakajo na izid razprave pred beograjskim sodiščem. Tako se postopa z narodom, Minister, ki je sam tako postopane uvedel in stoji danes sam pod najtežjo obtožbo in sumom, — se pa razgovarja samo s svojim strankarskimi pa daši in za vse drugo se niti ne zmeni.

Tedenske novice.

Slovesno kronanja papeža. Več kakor 60.000 ljudi se je preteklo nedeljo dne 12. februarja t. l. zbralo v Rimu, da prisostvujejo ozir. da so priča redke slovesnosti kronanja papeža, kajti zadnji papež, ki je bil slovesno kronan, je bil Leon XIII., a oba njegova naslednika sta opustila kronanje. Slovesnosti se so pričele ob 9. uri predpoldne s slovesno v. mašo v cerkvi sv. Petra, katero je bral papež Pij XI. Gardijsk. so prinesli papeža v cerkev na zlatem prestolu. Mnogi ljudstva je novega papeža viharno in navdušeno pozdravljala. Po končani potilikalni sv. maši je papež podelil blagoslov vernikom v cerkvi, kakor tudi raz balkona na trgu sv. Petra zbrani mnogotisočeri ljudski množici. Kronanje papeža se je izvršilo v največjem redu. Za red je skrbelo izbrano kraljevo italijansko vojaštvo, italijanska policija ter papeževa garda. Kronanja so se udeležili sorodniki papeževi, 60 kardinalov, mnogo nadškofov, škofov, prelatov in drugih cerkvenih dostojanstvenikov, diplomatski zbor, razni drugi dostojanstveniki, rimsko plemstvo itd. Krono ali tiaro je papežu položil na glavo prvi kardinal diakon. Pri vho-

du v cerkev sv. Petra in pri odhodu iz cerkve je papeža spremljalo 60 v Rimu se nahajajočih kardinalov. — Slovesnosti kronanja so napravile na vsakega navzočega nepozabljiv vtis, kajti tako lepih slovesnosti Rim že več desetletij ni videl.

Orlovski tabor v Brnu. Meseca avgusta t. l. se bo vršil v Brnu na Moravskem velik Orlovski tabor, za katerega se vrše že sedaj živahne predpriprave. Zanimanje za ta tabor je zelo veliko. Čehi žele vedeti, koliko udeležencev bo priglášeno iz Jugoslavije, vsled česar bi naj vse orlovske organizacije do 1. marca t. l. zanesljivo sporočile, koliko udeležencev upajo poslati v Brno. Za priglášenega bo veljal samo tisti, za katerega bo JOZ sprejela ob določenem času denar. Za osebo bo treba okrog 1200 K za izlet, v tej približni svoti je vsota vožnja, hrana, stanovanje, potno dovoljenje, vstopnice in drugi zmerni izdatki. JOZ sprejme le take priglasbe, ki se vposljejo skupno z najmanj 400 kron predplačila in reverzom, da se bo priglášeneec ravnal po navodilih vodstva. Da se olajša prigláševanje in zbiranje denarja, je dovoljeno, da pošljejo priglášend. do 15. marca 400 kron, do 15. junija zopet 400 kron, do 15. julija pa tretjih 400 kron. Lahko se pa tudi vposlje vseh 1200 kron naenkrat, kar bi seveda delo zelo olajšalo. V prvi vrsti se naj tabora udeleži katoliška telovadna organizacija. Pokaži slovenski narod našim katoliškim severnim bratom Čehom moč in silo naših slovenskih orlovskih organizacij!

Delokrog mariborskega tajništva SLS obsega sledeče sodne okraje: Maribor, Sv. Lenart, Slov. Bistrica, Gor. Radgona, Ljutomer, Ormož, Ptuj, Maribor ter Prekmurje in Mežska dolina. Celjskemu tajništvu so podrejeni naslednji sodni okraji: Celje, Vransko, Gornji Grad, Soštanj, Slovenjgradec, Konjice, Smarje, Rogatec, Kozje, Brežice, Sevnica in Laško. Dopiše je treba pošiljati pristojnemu tajništvu.

Vse krajevne organizacije Kmetijske zveze (SLS), ki spadajo v področje mariborskega tajništva, naj nemudoma in v smislu zadnje okrožnice skličejo občne zbor. Vposlajte tajništvu imena in naslove odbornikov še le na to, ko se je novo izvoljeni odbor že konstituiral ali sestavlil. Tajništvo mora vedeti, kdo je načelnik tajnika, ali blagajnik. Nadalje rabimo natančne naslove glavnih zaupnikov, razpredeljenih po posameznih občinah. Če je mogoče, skličite povsod občne zbor krajevnih Kmetijskih zvez v nedeljo, 26. t. m. in pošlite tajništvu po ročnu o volitvah novih odborov. Hitro na delo, da se bodo občni zbori po možnosti vršili enotno, to je 26. t. m., in da bo čimprej omogočeno delovanje novih odborov!

Zaupniki, ki so prejeli koledarčke Kmetijske zveze in vzorce za napoved osebne dohodnine, prosimo, da nemudoma vposljejo po priloženih položnicah dotične zneske. Tajništvo bi moralo v kratkem času skleniti obračun, zato prosimo, da cenj. zaupniki čimprej vposljejo denar ozir. še neprodane koledarčke.

Vsem zaupnikom, ki so prejeli koledarčke Kmetijske zveze! Vse zaupnike, ki se spretehih koledarčkov niso plačali, prosimo, da nemudoma vposljejo dotične zneske po priloženih položnicah podpisanemu tajništvu. Neprodane koledarčke blagovolite vrniti, da lahko napravimo računski zaključek. Tajništvo Slovenske kmetijske zveze v Mariboru, Cirilova tiskarna.

Poročil se je naš vrli pristaš g. Marko Hostej iz Slov. Bistrice z gospod. Julijano Fajsi. Mladi par je poročil dne 15. t. m. g. ravnatelj Cirilove tiskarne dr. Jerovšek. Vrlima novoporočencema obilo sreče in vsestranskega blagoslova.

Umrl je v soboto dne 11. t. m. v starosti 34 let posestniški sin Simon Purgaj iz Nove cerkve, župnika Marija Snejzn. Blagemu mladeniču svetila večna luč!

Umrla je na Remšniku obče priljubljena gospodinja in skrbna pobožna mati Magdalena Krceb, po domače Prelanca. Pogreb vrgel je žene se je vršil minulo sredo. Svetila jej večna luč!

Zdravniška spričevala. Prosilo za sprejem v kmetijske šole morajo doku-

ziti z zdravniškim spričevalom, da so zdravi, kar je eden glavnih pogojev za sprejem. Zdravniška spričevala se pa izdajajo v splošnem lahko miselno, kar tjavenda vsakemu zanimancu. Posledica tega je, da je med sprejetimi učenci redno cela vrsta učencev z raznimi boleznimi, ki jih ne usposablja za kmetijsko-strokovno izobrazbo v zavodu. Zdravniki in zdravnice povzročajo velike stroške; ves šolski obrat je mnogokrat oviran radi boleznimi učencev; del zavoda je stalna bolnica. Temu se mora korenito od pomoči. — Pred vsem se pa mora priporočati nekaterim zdravnikom več vestnosti. Tako so se n. pr. na vinarški in sadjarški šoli v Mariboru letos ugotovile pri učencih naslednje bolezni, ki so jih prinesli s seboj poleg dovoljnih zdravniških spričeval: katari pljučnih vršičkov, srčne napake, skrivljenje hrbtenice, angleški udje (rachiitis), živčne bolezni (nevraastenija), velike golše (struma), kila itd. Naravno, da taki mladeniči tudi težje prebijejo morebitne nalezljive bolezni, kakor je bila nedavno nastopila in se po bliskavo razširila v zavodu španska influenza. Ta je med tem ponehala vsled vestne vztrajnosti zavodovega zdravnika in dobre oskrbe v zavodu, kakor bi jo učenci na domu sploh ne mogli imeti.

Obvezni poluletni tečaj na državni podkovski šoli v Ljubljani se prične dne 1. aprila 1922. Za vstop v tečaj je vložiti pri vodstvu državne podkovske šole v Ljubljani do dne 10. marca 1922 prošnjo ter ji priložiti: 1. rojstni in krstni list; 2. domovinski list; 3. zadnje šolsko izpričevalo; 4. učeno izpričevalo; 5. ubožni list; 6. navedeno izpričevalo. Pouk na podkovski šoli je brezplačen. Učenci dobivajo redno državno podporo ter imajo prosto stanovanje v zavodu. Skrbeti pa morajo sami za hrano in potrebne učne knjige. Poleg podkovstva se poučuje ogledovanje klavne živine in mesa.

Poziv gg. organizatorjem dekani Maribor levi in desni breg, Dravsko polje, Sv. Lenart v Slov. gor., Ptuj, Velika Nedelja in Zavrč. Vabite se, da se udeležite polnoštevilo sestanka, ki se vrši v torek, dne 21. t. m., ob 11. uri dopoldne v Ptuju, minoritski samostan. — Pečnik.

Nepopolni bedi, pomanjkanju, gladu in mrazu so izročeni v tej zimi revnejši sloji po naših mestih. Zadnji čas se je močno podražil kruh, ki je bil pri slabih plačah skoro edina prehrana ubogege delavstva. Delavci in nižji železničarji sedaj ne zaslužijo na mesec toliko, da bi preskrbeli svoje družine s kruhom, kaj še le s čim drugim. Delavstvo in revnejši sloji imajo na deželi in letošnji zimi boljše kot njihovi mestni tovariši, ker na kmetih je mnogo več usmiljenih srca kot po mestih. Proti spomladi bo beda mestnih revežev vedno opasnejša, ker draginja raste in niti dragih živil ne bo dovolj do prihodnje žetve. Vlada se briga premalo ali skoro nič, da bi poskrbela za prehrano nižjih slojev.

O polomu našega prometa se dost govori in piše. Eni pravijo, da je kriva vrhovna železniška uprava, — drugi pa mečejo vso krivdo na železniško osobje, češ, da bi lahko več in boljše delalo, če bi hotelo. Obdolžitev osobja, delavstva, je zločin, ki hoče prikrievati vse prave vzroke tega polnoma pri upravi in še drugod. Uprava osobja neusmiljeno izkorišča, ni mu pa pripravila stanovanj in ne da mu ne oblike, ne obuvala. Ne smemo pozabiti, da imajo železničarji še isto plačo kot leta 1920 pri vsej tej draginji, ki raste od dneva do dneva in to ne v majem, temveč v strahovitem obsegu. Železnica ima v mesecu največ 27, a najmanj pa po 22 ali 23 delavnih dni in v tem času zasluži oženjen z enim otrokom od 1740 do 2040 K, samec pa od 1600 do 1800 K. Kako naj s tem živi in kako naj se oblači pri težki službi zunan na progah! Očitanja, da dela premalo, so krivična, saj so že vsi izčrpani od slabe hrane in zime. — Govorili smo tudi že o tem, da uprava pri svojih visokih prihodih zanemarja tudi železniški material, prav ničesar ne da popraviti, vse je v neuredu, vse se zanemarija. Se nekaj sa je pokazalo zadnje v skupščini, kar nam očita va še druge, globoke vzroke tega neravnega in razpada. Iz Bolgarije je prispel premog v velikih koli-

Štrelj na usode vagonov in vse to pri ministru prometa ni bilo nikjer zabeleženo. Ker je namreč premog dospel, so ga beograjski bogataši pokupili takoj pod roko z namenom, da ga spet prav drago prodajo — državi nazaj. Ker se dogajajo take stvari, smo lahko prepričani, da je gotovim ljudem šisto prav, da gre promet rakovo pot. Upajo namreč, da pride tako daleč, da ga lahko dajo tujim kapitalistom v zakup ter pri tem pobašejo — velike profite.

Poročajo, da bo kmalu konec Anton Kristanovega ravnatelstva na državnem posestvu v Belju. Belje je bila last avstrijskega nadvojvode Friderika. To posest je zaslepla po preobratu naša država. Po zaslugi policajdemokratov je bil imenovan ravnatelj tega posestva vodja slovenskih socialdemokratov Tone Kristan. Sedaj pa javljajo, da je Friderik prodal posestvo Belje neki ameriški družbi za 1500 milijard avstrijskih kron. Potemtakem bo naša država izgubila to lepo posest in socialpatriot Tone Kristan ne bo več mastno plačani direktor te veleposesti. No, pa Kristan kljub prodaji Belje ne bo revež, ker si je danes že priskrbel na račun drugih težke milione.

Dvojna smrtna nesreča se je pripetila 12. l. m. pri gostilničarju Vrhnjaku pri Sv. Jerneju nad Muto. Pri Vrhnjaku so plesali in je bilo več ljudi iz kuhinje v kuhinjo k Vrhnjaku je prišel tudi Franc Orlič od Sv. Troh Kraljev in se tamkaj igral s samokresom. Revolver se je sprožil in krogla je smrtonavno zadela Vrhnjaka v trebuh. Ko je Orlič videl Vrhnjaka na tleh v smrtnih bolečinah se ga je prijel tak obup, da je šel iz kuhinje in sam sebe ustrelil pred Vrhnjakovo hišo. Vrhnjaka so prepeljali v mariborsko bolnico, kjer je po vsled strela v trebuh izdahnil med neopisnimi mukami 13. t. m. Lahko miselno igračkanje z orožjem je v tem slučaju zahtevalo kar dve človeški žrtvi, iz najlepše moške dobe.

Novice iz Zreče pri Kočicah. V stalni pokoj je stopil že poldrugo leto na bolniško postelji prikovani, za narod ter cerkev velezaslužni g. župnik od Sv. Kunigunde Selih. V farni cerkvi v Zrečah sta obhajala zlato, po roko zakonska Ivan in Barbara Orož, ki sta dočkala to redko slavo pri trdnem zdravju.

Potegnil jih je. Prekmurci Filipič se študiral lansko leto na marib. učiteljski, kjer je dobil koncem šolskega leta ponavljalni izpit. Filipič je doma na početnicah ponaredil sprichovalo čez 4. letnik in ga je s tem sprichovalom nastavljal prekmurški nadzornik demokrat Jurko kot učitelja v — Prekmurju. Ko je pa ljubljanski višji šolski svet premestil 20 učiteljev Prekmurcev iz Prekmurja in jih nastavljal po Sloveniji, je prišel pri tej priliki i goluf Filipič na solo v Jesenice na Kranjsko. Kranjci v Jesenicah pa so pogruhtali in razkrinkali Filipiča. — Filipič je prav pošteno potegnil višje šolsko oblast, ki obstoji iz samih demokratov.

Vendar enkrat! Toliko let je že čakal start leseni mariborski most, da bi se ga kedo usmilil in podrli, ker je samo kvaril Ice Maribora. Sedaj so začeli s podiranjem mosta in je prevzel delo stavbenik iz Slov. Bistrice, ki dobi kot nagrado za odstranitev mosta les in še izdatno denarno nagrado od države. Podiranje starega dravskega mosta v tej pasje ostri zimi ni nič kaj prjetnega.

Kdor ni zadovoljen, naj pa gre. Naši cestarji, ki morajo na državni cesti garati od zore do mraka, po leti v najhujši vročini, pozimi pa v najhujšem mrazu, so se opetovano obrnili do merodajnih činiteljev, za zboljšanje njihovega bednega položaja, toda vselej so bile njihove prošnje glas vpiljočega v puščavi. Država ima pač dovolj denarja za vse drugo, za visoke uradnike in njihove avtomobile nima pa denarja za svoje najnižje uslužbence, za nje ima k večjemu telete tolažljive besede: „Kdor ni zadovoljen, naj pa gre!“

Zagreb se najbolj postavlja. Od preobrata pa do danes se je največ novih hiš pozidalo v Zagrebu. Sedaj je zopet dovolil mestni svet 30 milijonov za popravo in olepšavo zagrebških mestnih ulic.

Preprečena železniška nesreča. — Minuli ponedeljek bi se bila pripetila

na zagrebškem kolodvoru skoro velika železniška nesreča. Osební vlak iz Varaždina je po nepazljivosti prožnih uslužbencev zavozil na napačni tir, na katerem je stala že garnitura za Bakar. K sreči je še pravočasno zapazil pretečo nesrečo strojevodja, ki je koma in koma ustavil osebni vlak, predno se je ta zaletel v stoječo garnituro. Potniki so prestali veliko mučnega strahu.

Policaji po Zagrebu spreminjajo čisto svojo barvo. Najprej so bili črni in sivi, kakor tu po mariborskih ulicah, potem rumeno-zelenkasti, kot so vojaške uniforme z angleškimi čeladami, ki izgledajo kot ogromni lonci, na glavah in sedaj so se pojavili te dni v dolgih zelenih kožuhih. Drugi državni uslužbenci, zlasti železničarji, prezebaajo v tej hudi zimi, od uprave ne dobe nobene obleke, lastna je pa raztrgana, ker pri sramotno nizkih plačah ni denarja za novo, niti za popravo — policajem so pa iz Beograda poslali težke ovčje kožuhe, da lahko mirno letajo po ulicah in da jih 13 stop. pod ničlo prav nič ne trese. Zagrebčani opirajo oči in usta pred zelenimi policaji, barva namreč ni navadna, temveč zelo kričeča, da vidiš policaja že na kilometer. Eni pravijo, da je dobro za tiste, ki ga iščejo, drugi pa, da je še boljše za tiste, ki se pred njim skrivajo. — Torej državna skrb za policije v Zagrebu je res ganljiva, men'an'e barv bo pa menda v zvezi z vrhovnim gos. odom vseh policajev. — Pod enim so črni, pod drugim zeleni, in tako vsak že na zunaj pokaže svojo dabo.

V samem Beogradu javna varnost ni na višku. Baš pretečen mesec so bili dezni vlomi na dnevnem redu. — Vsak dan, komaj se je zmračilo, često tudi sredi dneva, se je prijavila kakatativa večinoma po zasebnih hišah, in to tudi po najbolj odneših ulicah. Poti ja je spoznala, da mora biti tu cela, dobro izvežbana tatinska banda na delu. Ker je bilo ukradenih dosti dragocenosti, je začela policija posvečati večjo pozornost juvelirjem, meneč, da bo tat ali njegov pomagač prej ali slej prinesel ukradeno blago na prodajo ali pa v popravilo. Tako se je tudi zgodilo. Prvi piček, ki so ga dobili, je povedal, da je pomočnik glavnega, ki prihaja vsak drugi večer k njemu na dom Detektivji gredo z možakarjem na njegov dom in tu primejo še isto noč glavarja cele bande — Dušana Petkaniča — ki je prišel, kakor po navadi, nič hudega sluteč. Ta Dušan je zelo neveren zločinec. Začetkom decembra lanskega leta je bil obsojen na šest let, čez tri tedne je pa že utekel na način, ki je menda tudi sino dan na jugu mogoče. Ker je mehanik, so ga poslali, da popravi električno razsvetlavo po beograjskem — sodniskem poslopiju. Nekaj časa je popravljaj, potem pa pošlje žandarja, ki ga je stražil, po neko orodje in — utekel. Ko so vlovili glavnega, so imeli kma.u tudi druge. Zanimivo pa je, da so nekateri imeli izkaznice kot uradniki sodišča. Izkaznice so bile sicer ponarejene, štambilje pa prave, ker so jih pokradli na sodnji.

Mraz pri naš in po drugod. Do čim smo imeli pri nas do 18 in še več sto. mrazu, so imeli po drugod še hušji mraz. Tako n. pr. so imeli dne 14. t. m. v Beogradu 20, v Somboru 23, v Debrečinu 20 in v Zagrebu 18 stopinj Celzija mrazu. V celi Evropi ni to ležega kraja, nego je otok Malta, ker ima o manj 13 stopinj toplote. V Franciji, Belgiji in v Vzhodni Nemčiji dežuje zelo obilno in ima južno vreme.

Veliko škode je napravil letošnji previsoki sneg po južnih delih naše države. V Srbiji počiva radi previsokega snega promet. Nobenih poročil ni iz notranjosti Srbije, ker je sneg potrgal telefonske in brzojavne žice. Na Krasu je tako velik sneg in tako ostru zima, kakršne ne pomnijo nastarejši ljudje. Nikdo ne more iz hiše, ne v cerkev in otroci ne v šolo. Niti mrlčev ne morejo pokopavati na pokopališču. Ubogo ljudstvo na Krasu ni preskrbljeno z drvami in zmrzuje v sneženih zametih.

Po Slavoniji brije ledeno mrzla burja. To, lomer kaže po slavonških ravninah 20 stop. C pod ničlo. Bogzna kedaj ni bilo tako pasje ostre zime v Slavoniji kot letos.

Poštno poslopije v Kragujevcu v Srbiji. Ministrstvo za pošto in brzo-

jav je potrebovalo novo in prikladno poslopije, da spravi kragujevsko pošto pod streho. To so zvedeli prebrisani beograjski advokati, ki imajo po vseh ministrstvih svoje zveze, da pridejo do mastnega zaslužka. Par se jih je takoj podalo v Kragujevac in tukaj so kupili prvo hišo, ki je bila na prodaj, za 140.000 dinarjev, drugi so šli nad ministra ter mu takoj obesili to hišo za 600.000 dinarjev. Ko so začeli urejevati pošto, so pa videli, da je ta hiša, ki je bila poprej hotel, za poštno-uradne svrhe popolnoma neuporabna. Najbrž bodo kupili drugo, advokati pa le imajo masten dobiček.

Zopet volkovi. Letošnja huda zima ni privabila volkov samo v Srbijo, Bosno in Liku, kakor smo že poročali, ampak celo v bližino mesta Djakovo, kjer je postala ta zverjad resna nevarnost za vse, ki se upajo iz mesta v okolico.

Nesložna brata. Hrvatska kmetja Josip in Ivan Markoci iz Mača v bližini Zlatarja sta se med seboj sprla. Iz jeze je zapregel Josip Ivanove konje in hajdi proti Zagrebu. Ivan se je na to hitro obrnil do žandarjev in ti do zagrebške policije, da naj ta na vsak način prepreči prodajo konj. — Zagrebški policaji so res iztaknili Ivanove konje še zaprte v hlevu, ker se Josip ni mogel tako hitro pogoditi z italijanskimi kupci, ki so mešetarili za z njim za bratove konje in voz. Ivan je dobil nazaj konje z vozom, a Josipa st. je pa pridržala zagrebška policija.

Nabiralnik za sklad Kmetске zveze so nabrali naši vrli somišljeniki na gostiji Potnik-Kovše pri Sv. Kunigundi na Pohorju 10 dinarjev. — Naši somišljeniki iz Smolnika in Ruš so poleg udarne darovali za KZ 63 dinarjev 50 para. — Na svatbi Zakošek—Paulič so gostje zložili 155 dinarjev za sklad Kmetске zveze. Pri srčna hvala, živel posnemovalci! — Na Vurbergu so svatje zložili 500 K za nove zvonove na Vurbergu. — Na sedmim. Peregije Sagadin se je nabralo 267 K za podružnico Sv. Kunigunde. — Za tiskovni sklad je daroval g. Vogrin iz St. Ruperta v Slov. goricah 20 K. Iskrena hvala! — Za sklad Slov. ljudske stranke je daroval neimenovan somišljenik 500 K. Hvala iskrena!

Na gostiji Semelbauer—Goričnik so gostje nabrali 102 K za Orloyski dom v Hočah. Bog povrni! Živel posnemovalci!

Gospodarstvo. Pazimo na orodje.

Zalostno je gledati, kako jemlje pri marsikaterih posestnikih orodje konec. Največ železnega orodja se pokvari s tem, da rjavi. Rja je železo, to je že znano vsakemu, zoper njo se pa stari malo, dasi imamo čisto enostavne prirodočke. Kaj je železna rja? Ona je orodje iz železa in žravnega kisika. Zračni kisik vpliva posebno na mokro železo, se zveže z železom v železni oksid, ta obstoi torej iz železa in kisika. Vsako rjavenje preprečimo tako, da dotično površino namažemo s kako masto. Mast napravi med železom in zrakom tanko plast in dostop zračnega kisika je oviran. Pri večem poljedelskem orodju bi nam prišla pa mast predraga. Tu vzamemo gosti apneni belež in ga s pomočjo čopiča ali kake cunj namažemo na orodje. Tudi ta belež nam varuje železo pred vplivom zračnega kisika. Marsikateremu plugu, brani, loati itd. bomo s tem podal šali življenja za nekaj let. Če to pomeni precejšen prihranek, je menda umljivo. Vsak posestnik pa tudi ve, kako težavno je spomladati delo z zaravelim orodjem, kako se prijemlje zemlja na to. Apneni belež prepreči to, sam se pa dosti prej obrablje. — Zato prevlečimo v eseni vse orodje, kar je železnih delov, z apnenim beležem!

Žigosanje sodov.

Zgodil se je sledeči slučaj: Nek posestnik je dal lansko leto pred bratvo žigosati (cementirati) svojih deset polovnjakov. Po novem letu pa je zvedel, da so ti, čeravno še niti tri mesece stari žigi neveljavni, ker se mora odsle vsa posoda vsled neke vladne odredbe žigosati z nekim no-

vim pečatom. Poklical je sodarja, ki mu je z obličem zbrisal stari žig, in hajdi zopet na dve uri oddaljeni merozkusni urad s prošnjo za novi žig po novi odredbi.

Tam so mu rekli: „Čekaj brate, žigov še ni iz Beograda; s starimi pa je prepovedano žigosati.“ Posestnik je pustil sode in čakal — čakal. Čez tri tedne gre zopet vprašati. Uradnik mu reče: „Novih žigov še vedno ni, in se tudi ne ve, kedaj bodo prišli.“ Dobil pa sem obvestilo iz Ljubljane, da smem na izrecno zahtevo stranke zopet žigosati s starimi žigi, ki pa postanejo neveljavni v hipu, ko dospeje novi“. Ker je posestnik sode nujno rabil za odpošiljatev vina, je moral dati sode zopet žigosati s starimi žigi in ko dospe novi žigi, jih bo moral dati zopet prežigosati.

Ali je to pametno gospodarstvo? Ali ni to brezglavo početje izzivanje mirroljubnih državljanov. Ali ni to atentat na žep davkoplačevalcev, ako pomislimo, da je moral ta posestnik že dvakrat peljati svoje sode v dve uri oddaljeni urad in bo isto pot še moral narediti v tretjič, ako bo hotel imeti pravilno žigosane sode. Trikratni stroški, trikratno plačilo.

Slišati smo tudi, da je izšel odlok, po katerem se mora vsa, iz inozemstva prihajajoča posoda na novo žigosati z jugoslovanskim žigom, ako hoče nazaj čez mejo. Kaj tacoga se dosedaj ni odredila nobena država! Recimo n. pr., da nam bo vsled ugodnega stanja češke valute omogočen izvoz naših vin na Čehoslovasko. S pravilnim in novim žigom čehoslovaska država zaznamovani sodi bi se toraj morali po izdani naredbi pri nas še enkrat žigosati, sicer bi bil izvoz vina nemogoče. Kdo naj plača te stroške? Kupec ali prodajalec?

Oba se bosta lepo zahvalila za te nepotrebne izdatke, ker verujeta oba v pravičnost uradnega žiga, najsi bo to ali one države. Ako pa Jugoslavija ne veruje čehoslovaskemu žigu, kako naj potem Čehoslovaska veruje našemu žigu. Z isto pravico bi tudi Čehoslovaska lahko zabranila uvoz vina z jugoslovanskim pečatom, kakor zabranjuje naš odlok izvoz sodov z čehoslovaskim žigom. To so neverjetne razmere. Namesto, da bi naša država z vsemi močmi podpirala in pospeševala izvoz naših vin, ter s tem tudi vplivala na povzdigo naše padajoče valute, ovira s takimi brezumnimi odredbami vsak razmah naše vinske trgovine z inozemstvom.

Ljutomerske gorice. Pretočena vina so se očistila in kažejo 12—14% alkohola. Kupčija je postala zopet živahna in cene se gibljejo med 30 in 35 K. Za sortirana vina, posebno rizing, ponujajo kupei 36—40 K. Polovicica vinskega pridelka je v Ljutomerskih gorcah že razprodana.

Eno najlepših vinogradnih posestev v mariborski okolici je na prodaj. Brezplačna polasnica glede prodaje daje vinarska in sadjarska šola v Mariboru do 25. t. m. vsaki dan med 12. in 13. uro.

Sadjarstvo.

Ali je dobro suniti novo drevo na prostor, ker je stalo poprej staro? — Glede tega vprašanja nam demo skoraj v vsaki sadarski knigi druge nasvete ali pa sloh nobenih. Jaz ravnam navadno tako, da posadim na prostor, kjer je stala poprej jabana, hruško in narobe. Imel sem vsikdar le e vspehe. Se boljše pa je, če posadimo tam česle ali slive, in tam, ker so bila po rej česlejeva drevesa, pa jablane ali hruške. Ker se tukaj menja tudi plema (pečkasto in koščasto), je pač us eh tem bolj gočov. Dobro pa je, če se drevo ne vsadi ravno na isto mesto, ker je stalo poprej staro, temveč med dvema starima. Jaz sem poskušal prvo kot drugo in reči moram, da ni bistvene razlike, tudi če se drevo posadi ravno na tisti prostor, ker je stalo staro. Nikdar pa ni dobro, med velika stara drevesa posajati mlada in povrhu še slabotna drevesca. Takšna slaba drevesca so navadno izročena poginu. Ako že moramo iz oliniti takšno praznoto, vzamimo prav močno iz čvrsto drevo od vrste, ki delajo visoke krone in mu izredno dobro nagnojimo, da ga tako kolikor mogoče utrdimo in mu pospešimo rast. Pravi sadjarji, kateri ne uporabljajo sadovna-